

Gradivo

strokovni članek

UDK 914.971.2(497.4 Kranj)

prejeto: 10. 2. 1999

France Benedik

muzejski svetovalec

Gorenjski muzej, SI-4000 Kranj, Tomšičeva ulica 44

Seznam ulic, cest in trgov v mestu Kranj – nastanek, poimenovanja in njih spremembe

IZVLEČEK

Ulice, ceste in trgi nekega mesta odražajo splošno sliko tega naselja. Tudi Kranj v dogajanjih zadnjih šestdeset let ni bil nikakšna izjema. Režim Kraljevine Jugoslavije, nacistični okupacijski sistem, kot tudi sistem Titove Jugoslavije in nazdnje demokratični sistem samostojne Republike Slovenije, si je prilastil in vsak za svoje obdobje podredil poimenovanje ulic, cest kot tudi trgov.

SUMMARY

AN INDEX OF STREETS, ROADS AND CRESCENTS IN THE TOWN OF KRANJ – THE ORIGIN, NAMING AND CHANGES

The streets, the roads and crescents of a particular town reflect a general political image of that settlement. Kranj was during events in the last 60s no exception. The regime of the Kingdom of Yugoslavia, the nazist occupation system as well as the system of Tito's Yugoslavia and in the end the democratic system of the independent Republic of Slovenia, have all for each of period appropriated the naming of streets, roads and crescents.

Ključne besede: ulice v Kranju, numeracija

Prvo celovito predstavitev ulic, cest in trgov s pregledno karto je predstavil dr. Josip Žontar v Zgodovini mesta Kranja (1939, ponatis 1982). Dr. Vasilij Melik je v svojem prispevku v Kranjskem zborniku 1980 (Razvoj numeracijskih enot na ozemlju kranjske občine), predstavil kratek pregled zgodovine numeracije stavb. Poimenovanja ulic, cest in trgov so se od izida Zgodovine mesta Kranja nekajkrat spremenila, pač v skladu z vsemi

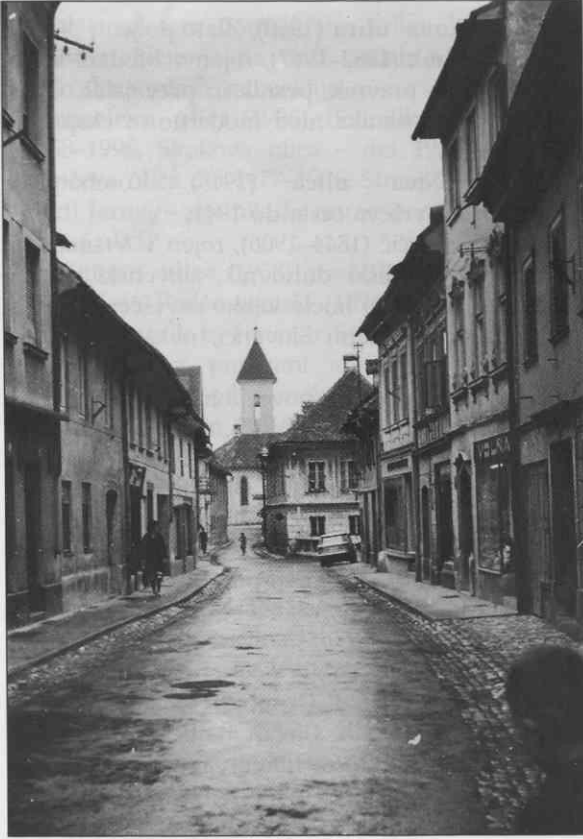
oblastnimi sistemi, ki so odločali o poimenovanju. Prve spremembe poimenovanj so bile v času nemške zasedbe. Odločbe novih nemških oblasti o ponemčenju so bile izdane že maja 1941, septembra istega leta pa so morali vsi lastniki montirati nove ponemčene hišne oznake. S preimenovanjem ulic, cest in trgov so skušali dati Kranju popolnoma nemški videz. Po osvoboditvi je nova oblast takoj maja 1945 preimenovala ulice, ki so razen redkih

izjem dobile stara imena. Takšno stanje je bilo vse do leta 1957 oziroma 1958, ko je pričela veljati odredba o uvedbi nove numeracije v mestu Kranju. S to odredbo so bila k mestu kot njegov sestavni del priključena okoliška primestna naselja (Gorenja Sava, Kalvarija, Labore, Stražišče, Orehek, Drulovka, Čirče, Planina, Huje, Klanec, Primskovo, Gorenje, Rupa) in vključena v ulični sistem. Z zelo intenzivno gradnjo v šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih letih se je število novih ulic, cest in trgov zelo povečalo. Silno težko je za obdobje po letu 1958 slediti poimenovanjem ulic, saj ni ohranjenega arhiva o delu kakršnihkoli komisij, ki so vodile postopke o imenovanju ali preimenovanju ulic. Le fragmente hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana, DE za Gorenjsko Kranj. O novih poimenovanjih ali preimenovanjih smo vezani le na Uradni vestnik Gorenjske. Iz teh uradnih obvestil se vidi, da so spremembe obravnavali različni organi. Odredbo o uvedbi nove numeracije mesta Kranja (UV Gorenjske 1/58) je sprejel Občinski ljudski odbor, medtem ko je odločbo oziroma dopolnitve o spremembah sprejel oddelek za splošne zadeve. Za tem je problematiko numeracije in poimenovanj prevzel oddelek za občjo upravo in notranje zadeve, nato pa oddelek za občjo upravo in družbene dejavnosti. Z novim statutom Skupščine občine Kranj 1973 je spremembe in nova poimenovanja potrjeval IS SO Kranj na predlog družbenopolitičnih organizacij. V začetku osemdesetih let pa je ta pristojnost prešla na Zbor krajevnih skupnosti SO Kranj, ki je predloge za poimenovanje ulic sprejemal na podlagi mnenja družbenopolitičnih organizacij. V tem času je prevladovalo poimenovanje po osebah, ki so delovale v NOB ali pa so padle kot partizani. Šele leta 1991 je bila ustanovljena komisija za preimenovanje ulic, predloge komisije pa je potrjeval Zbor krajevnih skupnosti. Po osamosvojitvi Slovenije so bila zamenjana imena ulic in trgov, ki so kazala jugoslovansko podobo mesta Kranja. Z novo lokalno samoupravo je ta komisija prenehala obstajati. Spremembe o poimenovanju oziroma preimenovanju sprejema MS na podlagi usklajenih predlogov, ki jih dobi od svetov krajevnih skupnosti. Zadnje spremembe je sprejel Mestni svet leta 1996, tako da je od tega leta v mestu Kranju 181 ulic, cest in trgov.

Glede na to, da nimamo ohranjenega arhiva z obrazložitvami poimenovanj, je bilo to narejeno za komisijo šele leta 1992 na podlagi različnih virov in literature, dopolnila pa je prispeval g. Silvo Grobovšek, za kar se mu zahvaljujem.

Ob seznamu ulic, cest in trgov je napisana še obrazložitev poimenovanja, datum poimenovanja ali spremembe, kot tudi stara imena.

- 1. Baragov trg** (1996), Krajevna pot – del, Šolska ulica – del (1958) pred tem Stražišče. Friderik Irenej Baraga (1797–1868), rojen v Mali vasi pri Dobrniču. Škof, jezikoslovec in misionar. Bil je kaplan v Šmartinu pri Kranju (1824–1828) in Metliki. Odšel je v Ameriko in bil misionar med severnoameriškimi Indijanci. Leta 1853 je bil posvečen v škofa. Za Indijance je napisal 6 knjig, Kranjskemu deželnemu muzeju je podaril prvo neevropsko etnološko zbirko, ki obsega 47 predmetov.
- 2. Bavdkova ulica** (1976), Ješetova ulica – del, Škofjeloška cesta del (1958) pred tem Stražišče. Dušan Bavdek (1908–1975), roj. v Kamniku; učitelj, ki je poučeval v osnovnih šolah na Kočevskem, v okolici Krškega, po vojni je prišel v Kranj, kjer je bil okrajni šolski nadzornik; leta 1967 je prejel Žagarjevo nagrado kot priznanje za uvažanje novih pedagoških metod v osnovnih šolah.
- 3. Begunjska ulica** (1962), Vodovodna cesta – del, Kopalniška cesta – del, Cesta Kokrškega odreda – del, vse od 1958. Begunje, vas na Gorenjskem. V begunjski graščini so bili med II. svetovno vojno nemški zaporci, v njih je bilo zaprtih prek 12000 slovenskih rodoljubov, številni so bili ustreljeni ali pa odpeljani v koncentracijska taborišča.
- 4. Benedikova ulica** (1958), pred tem Stražišče. Družina Benedik ima v Stražišču znano gostilno. Franc (1885–1942), rojen v Stražišču, je bil ustanovitelj in starosta Sokola, kot zaveden Slovenec se je priključil OF, bil aretiran in ustreljen v Mauthausnu kot talec. Sin Zdravko (1920–1944), rojen v Stražišču, je padel kot partizan v spopadu z Nemci nad Kovorjem.
- 5. Bertoncljeva ulica** (1976), Ulica Moše Pijade (1962). Ivan Bertoncelj–Johan (1908–1965), rojen na Zgornji Dobravi; predvojni komunist, partizan od leta 1941. Po II. svetovni vojni nosilec različnih političnih funkcij v republiki, Okraju Kranj in Občini Kranj.
- 6. Bičkova ulica** (1958), pred tem Kalvarija. Henrik Biček (1917–1942), rojen na Praprotnem Brdu pri Gorici; pred italijanskim fašizmom pribežal v Stražišče, partizan od leta 1941, padel na Mošenjski planini v boju z Nemci.
- 7. Bleweisova cesta** (1991), Cesta JLA od 1958, Cesta na Golnik do 1941 in od 1945 do 1958, Gallenfeserstrasse 1941–1945. Janez Bleiweis (1807–1881), rojen v Kranju. Kot živinozdravnik, pisatelj, časninar in politik je v svojem času veljal za očeta slovenskega naroda. Osnovalec prvega časnikarstva, zavzemal se je za uvedbo slovenščine v šole in urade, politično je bil lojalen do Avstrije.

Poimenovanje Cankarjeva ulica je od leta 1945, pred tem se je imenovala Am Baumgarten (1941–1945) pred tem se je imenovala Tavčarjeva ulica, ker je v času bivanja stanoval na tem področju.

8. **Cankarjeva ulica** (1945), Am Baumgarten 1941–1945, Tavčarjeva ulica do 1941. Ivan Cankar (1876–1918), rojen na Vrhniki. Slovenski pesnik, pisatelj in dramatik. Pesmi in proza je pričel pisati že v gimnaziji, kasneje pa se je posvetil tudi dramatik. Velja za najpomembnejšega pripovednika in dramatika, vplivnega družbenega in nacionalnega misleca, velikega stilista in mojstra jezika.
9. **Cesta Iva Slavca** (1958), Struževska cesta 1945–1958, Altestrasse 1941–1945 Kopališka ulica do 1941. Ivo Slavec-Jokl (1916–1944), rojen na Jesenicah; trgovski pomočnik iz Struževega. V partizane vstopil leta 1942, bil težko ranjen. Padel na Pševem pod Svetim Joštom. Po vojni proglašen za narodnega heroja.
10. **Cesta Jaka Platiše** (novo poimenovanje 1981). Jaka Platiša–Franc Medved (1910–1943); pred II. svetovno vojno delavski zaupnik in član mestnega komiteja KPS Kranj. Pred vojno odšel v Zagreb, po okupaciji vstopil v partizane in bil komisar Tolminske čete, padel v boju z nemško policijo v Trstu.

11. **Cesta Kokrškega odreda** (1958), Cesta na Rupo 1945–1958, Zum Wasserturm 1941–1945, Kokrško predmestje do 1941. Kokrški odred je med II. svetovno vojno od junija 1942 do januarja 1943 in od avgusta 1944 do maja 1945 operiral na levem bregu Save. Borci Kokrškega odreda so maja 1945 osvobodili Begunje.
12. **Cesta na Klanec** (1958), Klanec. Klanec je predel Kranja na levem bregu Kokre in samostojna katastrska občina.
13. **Cesta na Rupo** (1982), v Kranju le tri hišne številke, ostalo Kokrica. Rupa je zaselek na severnem delu Kranja in samostojna katastrska občina.
14. **Cesta Staneta Žagarja** (1958), Jezerska cesta do 1941 in od 1945 do 1958, Seelandstrasse 1941–1945 Klanec – del, Primskovo – del do 1958. Stane Žagar (1896–1942), rojen na Žagi pri Bovcu. Kot učitelj služboval v več krajih, najdlje na Dobravi pri Kropi. Bil je viden predvojni komunist in eden od organizatorjev upora med II. svetovno vojno na Gorenjskem. Padel je v Rovtu nad Crngrobom. Po vojni je bil proglašen za narodnega heroja.
15. **Cesta talcev** (1958), pred tem Huje – del, Klanec – del. Spomin na žrtve talce iz Kranja, prav na tem območju so živeli Ivan Urbanc, Franc Novak, Anton Remec, Konrad Bakovnik, Jože Arhar, Pavle Jezeršek in Drago Brezar, ki so bili ustreljeni kot talci.
16. **Cesta 1. maja** (1958), pred tem Huje. 1. maj, mednarodni praznik dela.
17. **Cicibanova ulica** (1996), pred tem Pot na Jošta (1958), Stražišče. Ciciban, naziv za predšolskega otroka, razigranega in razposajenega malčka, ki ga je Župančič opisoval v svojih pesmih.
18. **Cirilova ulica** (1958), pred tem Labore – del, Orehek – del. Ciril Dolenc (1903–1942), rojen v Poljanah; delavec z Orehka pri Kranju. Zaradi sodelovanja v OF je bil aretiran, zaprt v Begunjah, poslan v Mauthausen, kjer je bil ustreljen kot talec.
19. **Čirče** (1958), Čirčiče do 1941 in od 1945 do 1958, Felsendorf 1941–1945. Čirče so predel na jugovzhodu Kranja na levem bregu Save, so samostojna katastrska občina.
20. **Delavska cesta** (1958), pred tem del Gorenje Save, Kalvarije, Šmarjetne gore, Stražišča. Cesta simbolizira pomen delavstva in pot, po kateri so hodili delavci na delo v kranjske tovarne.
21. **Detelova ulica** (1996), pred tem Šiškovo naselje 1976 do 1996, Pot na Jošta 1958–1976 – del, Šmarjetna gora – del. Oton Detela, zadnji slovenski lastnik Šempetr-

- skega gradu; bil je zelo priljubljen med prebivalci.
- 22. Dolenčeva ulica** (1958), pred tem Orehek. Filip Dolenc (1906–1942), rojen v Lučinah; gradbeni delavec z Orehka, priključil se je OF, bil izdan in aretiran; po mučenju v Begunjah je bil ustreljen v Dragi.
- 23. Dražgoška ulica** (novo poimenovanje 1962). Dražgoše, vas na južnem pobočju Jelovice, kjer so se partizani med 9. in 11. 1. 1942 prvič frontalno spopadli z veliko močnejšimi nemškimi policijskimi enotami. Po umiku so Nemci vas požgali, moške prebivalce pa postrelili.
- 24. Drolčevo naselje** (novo poimenovanje 1968). Albin Drolc (1907–1953), roj. v Westfallnu. Med II. svetovno vojno pomočnik komandanta Prešernove brigade, komandant Gorenjskega vojnega področja. Po vojni komandant mesta Kranj. Ponesrečil se je kot gumar v tovarni Sava.
- 25. Drulovka** (1958). Drulovka, območje na južnem predelu Kranja, na desnem bregu Save, samostojna katastrska občina.
- 26. Finžgarjeva ulica** (1996), Trojarjeva ulica – del 1958 do 1996, Stražišče – del do 1958, Kalvarija – del do 1958. Fran Saleški Finžgar (1871–1962), rojen v Doslovčah; gimnazijo in bogoslovje končal v Ljubljani. Služboval po več krajih v Sloveniji, bil je tudi kaplan na Sv. Joštu. Leta 1938 je bil izvoljen za rednega člana Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Dobil je Prešernovo nagrado 1951. V Finžgarjevem literarnem ustvarjanju se menjavajo zaverovanost v preteklost domače pokrajine in realistične snovi iz sodobnega časa.
- 27. Gasilska ulica** (1958), Stražišče. Gasilci so s svojo več kot stoletno tradicijo ter z nesebično pomočjo ob gašenju požarov in pri naravnih nesrečah ves čas na razpolago ljudem. Ulica ob gasilskem domu.
- 28. Glavni trg** (1993), Titov trg 1945–1993, Adolf Hitlerplatz 1941–1945, Mestni trg do 1941. Osrednji trg v starem mestnem jedru Kranja.
- 29. Gogalova ulica** (1993), Ulica Veljka Vlahovića 1977–1993. Prof. dr. Stanko Gogala (1901–1987), rojen v Kranju; utemeljitelj slovenske pedagogike. Zastopal je načelo, da naj bi učitelj predvsem razumel otrokovo osebnost.
- 30. Gorenjesavska cesta** (1958), Gorenja Sava do 1941 in od 1945 do 1958, Sava Vorstadt 1941 do 1945. Ledinsko ime na desnem bregu Save pod Šmarjetno goro.
- 31. Gosposvetska ulica** (1958), Poljska pot do 1941 in od 1945 do 1958, Steinerweg 1941–1945. Gospa sveta na Gosposvetskem polju, v 7. stol središče slovenske karantanske kneževine.
- 32. Gradnikova ulica** (1960), Zlato polje. Alojz Gradnik (1882–1967), rojen v Medani v Goriških brdih; pravnik, pesnik in prevajalec. Gradnik velja za pesnika med moderno in ekspresionizmom.
- 33. Gregorčičeva ulica** (1945), Koschatgasse 1941–1945, Tyrševa cesta do 1941. Simon Gregorčič (1844–1906), rojen v Vrsnem pri Kobaridu. Katoliški duhovnik, slovenski pesnik. Njegove pesmi so imele veliko osveščevalno vlogo med primorskimi Slovenci, nekatere so tudi ponarodele.
- 34. Gregoričeva ulica** (novo poimenovanje 1970). Valentin Gregorič (1908–1944), rojen v Lazah; mizar v Čirčah. Med II. svetovno vojno je v njegovi delavnici v Čirčah delovala ilegalna partizanska tiskarna. Bil je izdan in ustreljen kot talec v Šentvidu.
- 35. Grintovška ulica** (novo poimenovanje 1988). Grintovec, 2558 m visoka gora v Kamniških Alpah.
- 36. Grmičeva ulica** (novo poimenovanje 1970). Viktor Rozman, p. d. Grmičev (1902–1945), rojen v Valburgi; zidar v Čirčah. Leta 1944 stopil v partizane in padel kot borec Gregorčičeve brigade pri Čepovanu.
- 37. Gubčeva ulica** (novo poimenovanje 1962). Matija Gubec, vodja upora slovenskih in hrvaških kmetov v letih 1572/73, ujet v bitki pri Stubici in zverinsko usmrčen v Zagrebu.
- 38. Hafnerjeva pot** (1958), Stražišče. Družina Hafner iz Stražišča; mati Marija (1895–1942), hči Marija (1914–1942) ter sin Franc (1922–1942) so se vključili v OF. Bili so izdani, odpeljani v Begunje in nato v Mauthausen, kjer so bili ustreljeni kot talci.
- 39. Huje** do 1941 in po 1945, Am Hang 1941–1945. Ledinsko ime na levem bregu Kokre, samostojna katastrska občina.
- 40. Jahačev prehod** do 1941 in po 1945, Reiter – Durchlass 1941–1945. Prehod med Maistrovim trgom in Ljubljansko cesto, kjer je do 1953 stala gostilna Pri Jahaču.
- 41. Jelenceva ulica** (1958), Primskovo. Družina Jelenc, ki se je iz Češnjice pri Železnikih preselila na Primskovo. Marjan (1919–1944) zaradi sodelovanja s partizani ustreljen v Lescah; Gregor (1912–1942) se je priključil v OF, bil aretiran in ustreljen kot talec; Stanislava (1923–1942) zaradi sodelovanja v OF aretirana in prek Begunj poslana v Auschwitz, kjer je umrla; Marija (1915–1945), zaradi sodelovanja v OF aretirana in poslana v taborišče Ravensbrück, kjer je umrla.
- 42. Jenkova ulica** (1945), Albrecht Dürergasse 1941–1945, Layerjeva ulica do 1941. Simon Jenko (1835–1869), rojen v Prašah; slovenski pesnik in pripovednik. V mladih letih je

- pisal predvsem domoljubno liriko, kasneje pod vplivom Heineja pa tudi socialno, s katero je vplival na mlajše generacije.
- 43. Jernejeva ulica** (1996), Benedikova ulica – del 1958–1996, Skokova ulica – del 1958, 1996, Tominceva ulica del 1977–1996, Stražišče do 1958. Sveti Jernej – svetnik, ki mu je posvečena cerkev ob tej ulici.
- 44. Ješetova ulica** (1958), pred tem Stražišče. Franc Ješe–Podšmarjetski (1894–1944), roj v Naklem; posestnik in žimar iz Stražišča. Zaradi suma sodelovanja s partizani aretiran v bolnici na Golniku in ubit od domobrancev v Kranju.
- 45. Jezerska cesta** (1958), Primskovo – del, Gorenje – del, do leta 1958 se je tako imenovala današnja cesta Staneta Žagarja. Cesta, ki pelje proti naselju Jezersko.
- 46. Jurčičeva ulica** (1945), Vogelweide–Gasse 1941–1945, Cojzova cesta do 1941. Josip Jurčič (1844–1881), rojen na Muljavi; slovenski pisatelj, novinar in urednik. Snov za pisanje je črpal v ljudski tradiciji, kmečkem življenju in zgodovini.
- 47. Kajuhova ulica** (1958), Klanec do 1941 in od 1945–1958, Am Hang 1941–1945. Karel Destavnik Kajuh (1922–1944), rojen v Šoštanju. Partizanski pesnik, pisal partizansko liriko, udarne in bodrilne pesmi. Padel je kot partizan v bližini rojstnega kraja.
- 48. Kalinškova ulica** (novo poimenovanje 1976). Franc Kalinšek (1910–1944), rojen v Britofu; čevljarški pomočnik. V partizane stopil maja 1944 in že junija istega leta padel kot borec Vojkove brigade pri Novakih nad Cerknim.
- 49. Kališka ulica** (novo poimenovanje 1988). Kališče, planina in gora nad Bašljem, 1844 m.
- 50. Kebetova ulica** (novo pomineovanje 1962). Lojze Kebe–Štefan (1908–1942), rojen v Cerknici; ključavničar. Vodilni komunist v času vstaje na Gorenjskem, umrl je za posledicami ran na Jamniku. Po vojni je bil proglašen za narodnega heroja.
- 51. Kidričeva ulica** (1958), Zlato polje. Boris Kidrič–Peter (1912–1953), rojen v Ljubljani. Študiral v Parizu, kot politični emigrant živel v Pragi. Bil je organizator OF in bil ves čas njen nesporni voditelj. Po osvoboditvi postal prvi predsednik vlade. Postavil je temelje povojnemu jugoslovanskemu gospodarstvu. Po vojni proglašen za narodnega heroja.
- 52. Kocjanova ulica** (1958), Kalvarija. Kocjan Kmetič (1912–1944), rojen na Ježici pri Ljubljani. Soboslikar, živel v Stražišču. Vstopil v partizane in padel v Loški dolini na Notranjskem.
- 53. Kokrški breg** do 1941 in od 1945 dalje, Kanckerweg 1941–1945. Kokrški breg – breg proti reki Kokri, ledinsko ime.
- 54. Kokrški log** (1958), Primskovo. Log ob reki Kokri, ledinsko ime.
- 55. Kolodvorska cesta** (1958), Gorenja Sava do 1941 in od 1945 do 1958, Sawe Vorstad. Cesta proti kolodvoru, železniški postaji.
- 56. Komenskega ulica** do 1941 in od 1945 dalje, Karawankenstrasse 1941–1945. Jan Amos Komensky, češki reformator, filozof, pedagog in književnik. Kot praktični pedagog se je zavzemal za pouk v materinščini. S svojim delom in idejami je ustvaril temelje sodobne pedagogike in s tem za razvoj šolstva v Evropi.
- 57. Kopališka ulica** (1993), Ulica XXXI. divizije – del od 1962–1993, Kopališka ulica do 1941 in od 1945 do 1962, Badgasse 1941–1945. Ulica, ki poteka proti letnemu kopališču.
- 58. Koroška cesta** (1945), Veldeserstrasse 1941–1945, do 1941 Vidovdanska cesta od vrha Jelenovega klanca do Bekslja, od Bekslja dalje Blejska cesta. Koroška, pokrajina in dežela v sosednji Avstriji, kjer že od naselitve Slovanov žive Slovenci.
- 59. Kovačičeva ulica** (1958), Primskovo. Stane Kovačič (1910–1942), roj. v Sv. Luciji pri Tolminu; prebegnil in se naselil na Primskovem. Partizanom se je priključil decembra 1941 in padel v boju z Nemci na Mošenjski planini.
- 60. Krajevna pot** (1981), Seljakova ulica 1958–1981, Stražišče. V osrčju naselja Stražišče, služi le lokalnim prehodom.
- 61. Krašnova ulica** (1958), Primskovo. Filip Krašna–Vojko (1923–1942), rojen v Idriji; primorski emigrant, živel na Primskovem. Priključil se je OF, bil izdan in aretiran ter ustreljen kot talec v Dragi.
- 62. Kriška ulica** (novo poimenovanje 1988). Kriška gora 1591 m.
- 63. Križnarjeva pot** (1958), Stražišče. Anton Križnar (1888–1945), rojen v Stražišču; kjer je bil tudi župan, padel je v zadnjih dneh vojne pri Brežicah, hči Rozka (1918–1944) je bila ustreljena kot talka v Begunjah.
- 64. Krožna ulica** (1958), Zlato polje. Območje ulice, ki poteka krožno ob Kidričevi cesti.
- 65. Kurirska pot** (1958), Primskovo. Partizanski kurirji, oranizirani med II. svetovno vojno v Sloveniji zaradi prenašanja sporočil in pošte.
- 66. Kutinova ulica** (1958), Orehek. Andrej Kutin (1909–1942), rojen v Koseču pri Tolminu; primorski emigrant, delavec v tovarni na Gašteju. Priključil se je OF, bil aretiran, odpeljan v Begunje in naprej v Mauthausen, kjer je bil ustreljen kot talec.

67. **Laze** (1996), Pševska cesta – del od 1958, Stražišče.
Laze, staro ledinsko ime.
68. **Levstikova ulica** (1945), Goldenfeld 1941–1945, Zlato polje do 1941.
Fran Levstik (1831–1887), rojen v Retjah; slovenski pisatelj, literarni teoretik in kritik, idejni vodja mladoslovencev. Borec za slovenski jezik in neizprosni kritik družbenega ter literarnega dogajanja v njegovem času.
69. **Likožarjeva ulica** (1958), Primskovo – del, Klanec – del.
Anton Likožar (1857–1887), rojen na Primskovem; po poklicu učitelj. Poučeval je na Olševku, Goricah, Velesovem in Ljubljani. Na njegovo pobudo je bila zgrajena osnovna šola na Prulah. Bil je napreden učitelj, gospodar in čebelar. Kmečko mladino je navajal k umnemu gospodarjenju.
70. **Ljubljanska cesta** do 1941 in od 1945, Laidacherstrasse 1941–1945, po letu 1958 poimenovana tudi del Gorenje Save, del Labor, del Orehka, del Drulovke.
Območje ob cesti, ki pelje proti Ljubljani.
71. **Luznarjeva ulica** (1958), Klanec – del, Primskovo – del.
Franc Luznar (1874–1942); prvi učitelj na Primskovem, kjer je učiteljeval celih 35 let vse do leta 1925, ko je bil upokojen in do smrti vodil tiskarno Sava. Med učenci je bil zelo priljubljen, a pri oblasteh pogosto zapostavljen.
72. **Maistrov trg** (1945), Valwasor Platz 1941–1945, Mencingerjev trg do 1941.
Rudolf Maister (1837–1934), rojen v Kamniku; slovenski general in pesnik. Ob razpadu Avstro-Ogrske je prevzel s slovenskimi vojaki oblast v Mariboru. Bil je komandant jugoslovanske vojske v bojih za Koroško. Izdal je pesniško zbirko "Kitica mojih".
73. **Mandeljčeva pot** (1958), Cesta na Rupo 1945–1958.
Valentin Mandeljč (1837–1872), rojen v Kranju; slovenski pesnik in prevajalec. Sodeloval je pri literarni reviji "Vaje". Kot profesor je bil zaposlen v Kranju in Karlovcu. Prevajal je iz nemščine in francoščine.
74. **Matajčeva ulica** (1996), Sitarska pot 1958–1996, Stražišče.
Matajč, Pri Matajč, znana stražiška družina, ulica poteka mimo njihovega zemljišča in hiše.
75. **Medetova ulica** (novo poimenovanje 1962).
Pavla Mede-Katarina (1919–1943), rojena v Strahinju, in Rudolf Mede Gropa (1909–1943), rojen v Strahinju; v partizane vstopila 1942 in se borila kot borca Pohorskega bataljona. Padla sta na Pohorju. Pavla je bila po vojni proglašena za narodno herojinjo.
76. **Mencingerjeva ulica** (novo poimenovanje 1962).
Janez Mencinger (1838–1912), rojen na Brodu v Bohinju; pravnik, pripovednik in satirik. Avtor avtobiografskega romana "Moja hoja na Triglav". V Kranju je služboval kot odvetnik in bil predsednik kranjske čitalnice.
77. **Mladinska ulica** (novo poimenovanje 1958), do tedaj Gregorčičeva ulica.
Ulica, ki poteka za nekdanjim mladinskim domom.
78. **Mlakarjeva ulica** (novo poimenovanje 1962).
Družina Mlakar iz Šenčurja. Oče Janez predvojni komunist, sin Janko (1923–1941) partizan od julija 1941, padel v borbi na Pasji ravni, sin Stanko (1924–1942), partizan od 1941, padel v bojih v Udinborštu.
79. **Mlekarska ulica** (1970), Smledniška cesta od 1958, Čirče.
Cesta, ki pelje k mlekarski šoli in mlekarni.
80. **Mrakova ulica** (novo poimenovanje 1962).
Franc Mrak (1907–1942), rojen na Kokrici; delavec v Kranju predvojni komunist, sekretar okrožnega komiteja Kranj, komandir 1. Kranjske čete, po izdaji ujet in ustreljen kot talec v Begunjah.
81. **Na Skali** – del do 1958 Maistrov trg 1945–1958, Am Felsen 1941–1945, Na Skali do 1941.
Del starega mestnega jedra, ki stoji na konglomeratni skali.
82. **Nadižarjeva ulica** (novo poimenovanje 1970), Čirče.
Anton Nadižar (1916–1945), rojen v Čirčah; po poklicu profesor. Leta 1944 se je pridružil partizanom in padel kot pomočnik politkomisarja Vojkove brigade.
83. **Nartnikova ulica** (1958), Labore.
Anton Nartnik-Černivec (1903–1944), rojen v Lučinah; delavec, živel v Stražišču, sekretar Okrožnega komiteja KPS Kranj, ustanovitelj prve kranjske čete, partizan od julija 1941, padel pri Stični na Dolenjskem.
84. **Na vinograd** (novo poimenovanje 1996).
Ledinsko ime, Vinograd: južno pobočje Šmarjetne gore, kjer so imeli freišinški škofi vinograde.
85. **Nazorjeva ulica** (novo poimenovanje 1962).
Vladimir Nazor (1876–1949), rojen Postire na Braču; hrvaški pesnik, esejist, romanopisec in prevajalec. Bil je prvi predsednik AVNOJ-a in predsednik hrvaškega sabora.
86. **Oldhamska cesta** (preimenovanje 1967), Kidričeva cesta od 1958.
Oldham, industrijsko mesto v severozahodni Angliji, ki je pobrateno s Kranjem.
87. **Oprešnikova ulica** (1958), Klanec.
Valentin Oprešnik-Zdravko (1887–1944), rojen v Lukovici; predvojni žandarmerijski narednik, med vojno delal kot vratar, bil je član KP. Zaradi izdaje je bil aretiran in ustreljen na Klancu.

Glavni trg v Kranju se je do leta 1941 imenoval Mestni trg, v času nemške zasedbe Hitlerplatz, od 1945 do 1993 Titov trg

88. **Pante** (1996), Skokova ulica od 1958, Stražišče.
Pante, ledinsko ime v Stražišču.
89. **Partizanska cesta** (1945), Vogelweidegasse 1941–1945, Cojzova cesta do 1941, del Kokriško predmestje.
Pojem odporniškega gibanja, ki se je izrazito razvilo v Sloveniji med drugo svetovno vojno.
90. **Pintarjeva ulica** (novo poimenovanje 1970), Čirče.
Jože Pintar (1914–1945), rojen v Studenem pri Železnikih; mizarski pomočnik v Čirčah. Kot borec Prešernove brigade je bil ujet in ustreljen v Bukovščici.
91. **Planina** 1958.
Ledinsko ime v katastrski občini Huje.
92. **Pod gradom** (1996), Pot na Jošta 1958, Stražišče.
Šempetrska graščina, ob kateri poteka ta ulica.
93. **Poštna ulica** (1945), Poststrasse 1941–1945, Maistrov trg do 1941.
Ulica ob nekdanji glavni pošti v Kranju.
94. **Pot na Jošta** (1958), Kalvarija – del, Stražišče – del.
Območje ob poti v smeri gore in naselja Sveti Jošt.
95. **Pot na kolodvor** do 1941 in od 1945, Bahnhofweg 1941–1945.
Pot, kjer je bližnjica na kolodvor, Savske durce – savske duri.
96. **Pot v Bitnje** (1958), Stražišče.
Območje ob poti proti Bitnjam.
97. **Pot v puškarno** (1996), Ješetova ulica – del 1958, Stražišče.
Pot proti nekdanji žimarici, kasneje uspešni tovarni lovskega orožja.
98. **Pot v Torklo** (novo poimenovanje 1996).
Torkla, ledinsko ime.
99. **Pot za Krajem** (1958), Orehek.
Pot ob robu naselja Orehek.
100. **Prečna ulica** (1996), Ješetova ulica – del 1958, Stražišče.
Ulica, ki povezuje Pševsko in Ješetovo ulico. (Do leta 1969 se je tako imenovala ulica, ki je povezovala Koroško in Gregorčičevo cesto, danes tam stoji blagovnica Globus, starejša imena Alte poststrasse 1941–1945, Poštna ulica do 1941).
101. **Prešernova ulica** do 1941 in od 1945, Schillerstrasse 1941–1945.
France dr. Prešeren (1800–1849), rojen v Vrbi; advokat, največji slovenski pesnik. Od leta 1846 je imel advokaturu v Kranju. Njegovo pesniško delo obsega različne zvrsti lirskega in epskega pesništva.
102. **Pševska cesta** (1958), Stražišče.
Območje ob cesti proti naselju Pševo.
103. **Reginčeva ulica** (1945), Jahngasse 1941–1945, Puharjeva ulica do 1941.
Pri Regincu, Reginčevi, domače ime za družino

- Puhar, ki je imela ob tej ulici svojo hišo.
- 104. Reševa ulica** (1958), Klanec – del, Primskovo – del.
Drago Reš (1923–1942), rojen v Ljubljani; torbar, živel na Primskovem, vključil se je v OF, zaradi izdaje je bil aretiran in ustreljen kot talec v Mostah pri Žirovnici. Miloš Reš (1919–1945), rojen v Ljubljani; delavec, živel na Primskovem, zaradi sodelovanja pri OF je bil aretiran in poslan v taborišče Mauthausen, kjer je umrl.
- 105. Retljeva ulica** (novo poimenovanje 1970), pred tem Čirče.
Anton Retelj (1913–1942); rojen na Poljanah pri Novem mestu; tkalski podmojster, živel v Čirčah. Zaradi sodelovanja v OF je bil aretiran in ustreljen kot talec v Mauthausnu.
- 106. Rotarjeva ulica** (1958), Jurčičeva ulica 1945–1958, Vogelweidegasse 1941–1945, Cojzova ulica do 1941.
Bogomil Rotar (1921–1942), dijak kranjske gimnazije; pozimi 1942 se je priključil partizanom in padel v Rovtu nad Crngrobom. Filip Rotar (1891–1944), rojen v Globokem, po poklicu uradnik. Že pozimi 1942 se je vključil v OF, bil aretiran in izpuščen, ponovno aretiran in ustreljen kot talec v Šentvidu.
- 107. Rožna ulica** (1996), Benedikova ulica od 1958, Stražišče.
Ulica, ki poteka ob hortikulturno urejenih vrtovih.
- 108. Ručigajeva ulica** (1958), Primskovo – del, Klanec – del.
Ernest Ručigaj (1892–1942), rojen v Mengšu; sodavičar, organizator OF v Kranju, usmrčen na domu. Božidar Ručigaj (1920–1941), rojen v Kranju; partizanom se je priključil poleti 1941 in še isto leto padel na Valterskem vrhu v Poljanski dolini. Boris Ručigaj (1923–1942), rojen v Kranju; partizanom se je pridružil pozimi 1942 in še isto leto padel na Bašelskem sedlu. Jože Ručigaj (1896–1944), rojen v Mengšu; sodavičar v Kranju, spomladi 1944 so ga usmrtili domobranci na Očanah.
- 109. Rupa** do 1941 in od 1945, Grubendorf 1941–1945.
Rupa, ime za zaselek in katastrsko občino na severnem robu Kranja.
- 110. Savska cesta** (1945), Sawestrasse 1941–1945, Kosovska cesta do 1941.
Cesta, ki poteka vzporedno ob levem bregu Save.
- 111. Savska loka** (1958), Gorenja Sava.
Loka ob reki Savi.
- 112. Sejmišče** do leta 1941 in po 1945, Am Viehmarkt 1941–1945.
Sejmišče, kjer so bili nekdanji živinski sejmi.
- 113. Seljakovo naselje** (novo poimenovanje 1981).
Lucijan Seljak (1912–1942), rojen v Klavžah na Primorskem; soboslikar, živel v Stražišču, predvojni član KP, zaradi izdaje je bil aretiran in kot talec ustreljen v Dragi.
- 114. Sitarska pot** (1958), Stražišče.
Sitarstvo je bila zelo razširjena obrt v Stražišču, predvsem v predelu, kjer je speljana ulica.
- 115. Skalica** (1958), Huje.
Predel nad levim bregom kanjona reke Kokre.
- 116. Skokova ulica** (1958) Stražišče.
Vinko Skok (1921–1944), rojen v Stražišču; tovarniški delavec, v jeseni 1942 se je priključil partizanom, padel v borbah na Mohorju.
- 117. Slovenski trg** (1991), Trg revolucije 1961–1991, Park svobode 1945–1961, Horst-Wessel-Platz 1941–1945, Kraljeviča Petra park do 1941.
Ob razglasitvi samostojne Slovenije je bila tu osrednja proslava v Kranju in posajena lipa slovenske samostojnosti.
- 118. Smledniška cesta** (1958), Čirče – del, Huje – del.
Predel ob cesti, ki pelje proti Smledniku.
- 119. Sorška ulica** (novo poimenovanje 1988).
Sorško polje, ravninski predel jugovzhodno od Kranja.
- 120. Stara cesta** do 1941 in od 1945, Am Weiher 1941–1945.
Cesta, po kateri je bil prvoten – star dostop do Kranja.
- 121. Staretova ulica** (1970), Čirče.
Jakob Stare iz okolice Kranja, 1687 je vodil kmečki upor proti smledniškemu gospostvu, oziroma graščaku Ivanu Pernu. Leta 1688 so ga ujeli in usmrtili pred mestnim zidom v Kranju.
- 122. Storžiška ulica** (novo poimenovanje 1988).
Storžič, 2131 m visoka gora.
- 123. Stošičeva ulica** (1958), Gosposvetska cesta do 1941 in od 1945 do 1958, Steingasse 1941–1945.
Milorad Stošić (1904–1941), rojen v Vranju; pred vojno graničarski podoficer v Trziču, pridružil se je borcem kranjsko tržiške čete, bi je ujet in javno obešen v Kranju, prva žrtev nemških okupatorjev.
- 124. Stražiška ulica** (1958), Stražišče – del, Kalvarija – del.
Ulica v predelu Stražišča v Kranju.
- 125. Stritarjeva ulica** (1945), Fröbelgasse 1941–1945, Koblarjeva ulica do 1941.
Josip Stritar (1836–1923), rojen v Podsmreki pri Velikih Laščah; slovenski pesnik, pisatelj, kritik in urednik. Izdajal in urejal je dunajski Zvon.
- 126. Strmov** (1996), Šiškovsko naselje 1976–1996.
Strmov, ledinsko ime za predel pod Šmarjetno goro.
- 127. Struževo** do 1941 in od 1945, Am Strand 1941–1945.
Naselje severozahodno od Kranja in samostojna katastrska občina.

- 128. Šempetrska ulica** (1958) Stražišče.
Ulica proti Šempetorskemu gradu v Stražišču.
- 129. Šiško naselje** (novo poimenovanje 1976).
Družina Šiška, oče Jože (1894–1942), rojen v Hrastju; uradnik iz Stražišča, zaradi sodelovanja z OF aretiran in poslan v Dachau, kjer je umrl. Sin Jože (1921–1942), študent; priključil se je OF, bil aretiran in ustreljen kot talec v Bistrici. Sin Alfonz (1924–1942), dijak; zaradi sodelovanja z OF aretiran in ustreljen kot talec v Mostah pri Žirovnici. Sin Alojz (1926–1942), rojen v Stražišču; dijak, zaradi sodelovanja v OF ustreljen kot talec v Bistrici.
- 130. Škofjeloška cesta** (1958), Labore – del, Kalvarija – del, Stražišče – del.
Cesta, ki pelje proti Škofji Loki.
- 131. Škrlovec** 1945, Auf der Bastai 1941–1945, Na Škrlovcu do 1941.
Predel nad savskim kanalom, kjer je v okviru obrambnega sistema stala utrdba – obrambni stolp Škrlovec.
- 132. Šmarjetna gora** do 1941 in po 1945, Margarethensberg 1941–1945.
Šmarjetna gora, 652 m visok hrib nad Kranjem.
- 133. Šmidova ulica** 1970, Smledniška ulica 1958–1970, Čirče.
Stanko Šmid (1923–1942), rojen v Selcah; v Čirčah se je učil mizarstva, 1942 se je priključil Kokrški četi, bil je omamljen in ujet v okrogelski jami in ustreljen kot talec v Dragi.
- 134. Šolska ulica** (1958), Stražišče.
Ulica ob Osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču.
- 135. Šorlijeva ulica** (novo poimenovanje 1968).
Družina Šorli je imela domačijo in mlin ob Rupovščici. V mlinu je bila partizanska javka in kraj za sestanke. Eden od sestankov je bil izdan, Nemci so mlin 21. 3. 1944 napadli in z domačijo skupaj požgali, štirje partizani so padli, ostali zbežali, domače so zaprli in odpeljali v taborišče.
- 136. Špikova ulica** (novo poimenovanje 1988).
Špik, ledinsko ime za osamelo vzpetino na vходу v sotesko Zarice nad Savo pri Drulovki.
- 137. Štirnova ulica** (1958), Primskovo.
Franc Štirn (1904–1942), rojen v Gorenjah; delavec, v partizane stopil leta 1941 in padel v borbi z Nemci na Jelovici.
- 138. Šuceva ulica** (novo poimenovanje 1976).
Emil Šuc (1919–1943), rojen v Kazljah pri Sežani; študent agronomije, živel na Primskovem, maja 1943 stopil v partizane in še isto leto padel v borbi z Nemci pri Verdu.
- 139. Tavčarjeva ulica** 1945, Hinterhausgasse 1941–1945, Bleiweisova do 1941; – spodnji del, 7 hišnih števil, Gayergasse 1941–1945. Cerkvena ulica do 1941; trg med cerkvijo in Prešernovim gledališčem Goethe-Platz 1941–1945, Strossmayerjev trg do 1941.
Ivan Tavčar (1851–1923) rojen v Poljanah nad Škofjo Loko; slovenski pripovednik, liberalni politik, poslanec v avstrijskem državnem zboru in ljubljanski župan. Kot odvetniški koncipient je služboval v Kranju, kjer je bil tajnik Narodne čitalnice.
- 140. Tekstilna ulica** (1958), Primskovo.
Kranj je poznano središče tekstilne industrije, zlasti med obema vojnoma, ki počasi usiha. Za usposabljanje tekstilcev je bila zgrajena tekstilna šola; ulica poteka ob tekstilni šoli.
- 141. Tomažičeva ulica** (1958), Primskovo.
Alojz Tomažič (1912–1942), rojen v Gorenjah; delavec, v partizane stopil že poleti 1941, bil je ujet in ustreljen kot talec v Gramozni jami.
- 142. Tominčeva cesta** (novo poimenovanje 1977), Stražiška ulica – del 1958–1977, Benedikova ulica – del 1958–1977.
Ivan Tominc (1911–1942), rojen na Hrušici; organizator tekstilne stavke v Kranju, po prihodu Nemcev aretiran, poslan v taborišče, od koder je pobegnil, se umaknil na Primorsko, se priključil partizanom in padel v Ložah nad Vipavo.
- 143. Tomšičeva ulica** (1958), srednji del Gasilski trg do 1941 in od 1945 do 1958, severni del Jenkova ulica do 1941 Layergasse 1941–1945, južni del Schlossweg 1941–1945, Grajska ulica do 1941.
Tone Tomšič (1910–1942), rojen v Ljubljani; vodilni slovenski komunist pred vojno, organizator vstaje v Sloveniji, pozimi 1941 aretiran in ustreljen kot talec. Po vojni proglašen za narodnega heroja.
- 144. Trg Prešernove brigade** (novo poimenovanje 1985).
Prešernova brigada je bila ustanovljena poleti 1943 v Davči, v njej so se bojevali pretežno Gorenjci. Enota se je uspešno bojevala z Nemci in domobranci in ob koncu vojne osvobodila Gorico.
- 145. Trg Rivoli** (novo poimenovanje 1985).
Rivoli, industrijsko mesto v severni Italiji v bližini Torina, ki je pobrateno s Kranjem.
- 146. Triglavska ulica** (novo poimenovanje 1988).
Triglav, najvišja slovenska gora, 2864 m.
- 147. Trojarjeva ulica** (1958), Stražišče – del, Kalvarija – del.
Franc Trojar-Sloven (1904–1943), rojen v Gorici; pek v Stražišču. Zaradi sodelovanja s partizani je bil aretiran in mučen v zaporu, ustreljen nad šempetrskim gradom.
- 148. Trubarjev trg** do 1941 in od 1945, Am Baumgarten 1941–1945.
Primož Trubar (1508–1586), rojen v Raščici; slovenski protestantski nabožni pisatelj, začetnik slovenske književnosti. Zaradi širjenja reformacijskih – protestantskih idej je moral zbežati v Nemčijo, a se je vrnil in bil do leta 1565 superintendent slovenske protestantske cerkve, ko je bil ponovno pregnan v Nemčijo.

- 149. Ulica Draga Brezarja** (novo poimenovanje 1976).
Drago Brezar (1922–1942), rojen v Kranju, skladiščnik; februarja 1942 je šel v partizane, še isti mesec je bil ujet in ustreljen kot talec v Dragi.
- 150. Ulica Franca Rozmana–Staneta** (dopolnitev poimenovanja 1979), pred tem od 1976 Ulica Staneta Rozmana.
Franc Rozman–Stane (1912–1944), rojen v Spodnjih Pirničah; pek, v španski republikanski armadi je bil kapetan, med II. svetovno vojno komandant glavnega štaba NOV, smrtno se je ponesrečil pri preizkušanju novega minometa. Proглаšen za narodnega heroja.
- 151. Ulica Gorenjskega odreda** (novo poimenovanje 1976).
Gorenjski odred, partizanska enota, ki je delovala na Gorenjskem od junija 1942 do avgusta 1944, ko so iz njega nastali trije novi odredi.
- 152. Ulica Janeza Puharja** (novo poimenovanje 1976).
Janez Puhar (1814–1864), rojen v Kranju; duhovnik in fotograf, izumitelj fotografije na steklo (heliotipija). Odlikovan na londonski industrijski razstavi 1852.
- 153. Ulica Janka Puclja** (novo poimenovanje 1985).
Janko Pucelj–Cene (1919–1942), rojen v Kranju; v partizane stopil spomladi 1942 in še decembra istega leta padel v boju z Nemci v Struževem.
- 154. Ulica Juleta Gabrovška** (novo poimenovanje 1981).
Dr. Jule Gabrovšek (1912–1940), rojen v Ljubljani; pravnik, bil je koncipient v advokatski pisarni dr. Jožeta Vilfana v Kranju. Opravljal je dolžnost sekretarja MK KPS Kranj in vodil tečaje za delavske zaupnike. V nepojasnjenih okoliščinah se je ubil na poti na Razor.
- 155. Ulica Lojzeta Hrovata** (novo poimenovanje 1981).
Lojze Hrovat (1902–1942), rojen v Begunjah; delavec. Že pred vojno je deloval v sindikatih, bil med organizatorji vstaje na Gorenjskem, udeležil se je dražgoške bitke in padel prvi ali drugi dan bojev v okrogelski jami.
- 156. Ulica Milene Korbarjeve** (1958), Primskovo.
Milena Korbar–Irena (1925–1944), rojena v Kranju; dijakinja kranjske gimnazije, v osvobodilno gibanje se je vključila že 1942 in delovala kot organizatorica mladine. Padla je ob napadu na Šorlijev mlin.
- 157. Ulica Mirka Vadnova** (novo poimenovanje 1979).
Mirko Vadnov (1921–1942), rojen v Postojni; električar, živel na Primskovem. Partizanom se je priključil že leta 1941, padel je v Rovtu nad Crngrobom.
- 158. Ulica mladinskih brigad** (novo poimenovanje 1962).
Mladinske delovne brigade so bile sinonim v prvem obdobju socializma pri gradnji cestnih objektov in gospodarske infrastrukture. V Kranju je mladina gradila vodovod Bašelj–Kranj in športni stadion.
- 159. Ulica Nikole Tesle** (novo poimenovanje 1977).
Nikola Tesla (1856–1943), rojen v Smiljanu pri Gospiću; uspešen izumitelj na področju elektrotehnike, deloval v Budimpešti, Parizu in ZDA.
- 160. Ulica Rudija Papeža** (novo poimenovanje 1981).
Rudi Papež (1912–1942), rojen v Kneži na Primorskem; čevljar, predvojni komunist, eden od organizatorjev vstaje na Gorenjskem, zaradi izdaje ujet in po mučenju ustreljen kot talec v Begunjah.
- 161. Ulica Tatjane Odrove** (1958), Primskovo.
Cecilija Odar–Tatjana (1919–1945), rojena na Brdu pri Radovljici, delavka iz Kranja, sekretarka AFŽ, na poti na Primorsko so jo ujeli domobranci in po mučenju ustrelili nad Lajšami.
- 162. Ulica Tončka Dežmana** (novo poimenovanje 1977).
Anton Dežman–Tonček (1920–1976), rojen v Lescah; partizanom se je priključil poleti 1941 in se bojeval v različnih partizanskih enotah. Po vojni ostal v JLA in napredoval v generalmajorja. Proглаšen je bil za narodnega heroja.
- 163. Ulica Tuga Vidmarja** (novo poimenovanje 1981).
Tugo Vidmar (1919–1942), rojen v Ložu; kadet vojnopomorske akademije v Dubrovniku. Ob pričetku vojne se je vrnil v Kranj, kjer je postal sekretar SKOJ–a. Zaradi izdaje je bil aretiran in ustreljen kot talec v Begunjah.
- 164. Ulica Vide Šinkovčeve** (1958), Primskovo.
Vida Šinkovec–Janina (1925–1945), rojena v Kranju; dijakinja. V osvobodilno gibanje se je vključila takoj po nemški zasedbi, bila je sekretarka Okrožnega komiteja SKOJ. Na poti na Primorsko so jo ujeli domobranci in jo po mučenju ustrelili nad Lajšami.
- 165. Ulica XXXI. divizije** (1962), Kopališka ulica od 1945 do 1962.
XXXI. divizija, najprej imenovana Triglavska, je bila formirana jeseni 1943 in je delovala na desnem bregu Save vse do osvoboditve. V njen sestav so bile vključene Prešernova, Gradnikova in brigada Janka Premrla–Vojka.
- 166. Ulica 1. avgusta** (novo poimenovanje 1960).
Prvi avgust je bil do leta 1994 občinski praznik nekdanje Občine Kranj.
- 167. Valjavčeva ulica** (1962), Valjavčeva cesta 1958–1962, Cesta na Golnik 1945–1965.

- Matija Valjavec p. d. Kračmanov (1831–1897), rojen na Srednji Beli; slovenski pesnik, jezikoslovec in folklorist. Pisal je pripovedne pesmi, zapisoval ljudske pesmi in prozo. Raziskoval je starejšo slovensko književnost.
- 168. Vidmarjeva ulica** (novo poimenovanje 1958). Miloš Vidmar (1921–1945), rojen v Kranju; študent. Že 1941 se je vključil v boj proti okupatorju, bil ranjen, 1942 stopil v partizane, bil je ujet in interniran, po vrnitvi iz internacije se je ponovno pridružil partizanom in padel kot oficir Jeseniško-bohinjskega odreda na Koroškem.
- 169. Vodopivčeva ulica** Savski breg do 1941 in od 1945 do 1958, Bergstrasse 1941–1945. Franc Vodopivec–Ciril (1913–1942), rojen v Petelinjah na Krasu; čevljarški pomočnik v Kranju, predvojni komunist, organizator vstaje v kranjskem okrožju, v partizanih od poletja 1941, padel na bašelskem sedlu.
- 170. Vrečkova ulica** (novo poimenovanje 1975). Vreček Rajko (1920–1944), rojen v Kranju; ključavničar, partizan od leta 1943, bil ujet in ustreljen kot talec v Lescah. Vreček Jože (1922–1944), trgovski pomočnik; vodja gospodarske komisije v kranjskem okrožju, padel v boju z nemško patroljo na Pševem.
- 171. Vrtna ulica** do 1941 in od 1945 dalje, Gartengasse 1941–1945. Ulica ob nekdanjem velikem vrtu za sedanjo avtobusno postajo.
- 172. Zadrúžna ulica** (1958), Primskovo. Ulica ob poslopju nekdanje kmetijske zadrúge na Primskovem.
- 173. Zariška ulica** (novo poimenovanje 1988). Zarica, kanjon reke Save, zalit ob pričetku obratovanja hidroelektrarne v Mavčičah.
- 174. Zasavska cesta** (1958) Labore – del, Orehek – del, Drulovka – del. Cesta, ki poteka vzporedno z desnim bregom reke Save.
- 175. Zevnikova ulica** (1958), Orehek. Vinko Zevnik–Železnik (1914–1943), rojen v Prašah; zidar, po nemški zasedbi izseljen v Srbijo, kjer se je priključil partizanom. Vrnil se je v Slovenijo, bil imenovan za komandanta bataljona v Vojkovi brigadi in padel v boju z Nemci nad Idrijo. Po vojni je bil proglašen za narodnega heroja.
- 176. Zlatnarjeva pot** (1958), Stražišče. Milan Zlatnar (1912–1942), rojen v Ljubljani; prometnik v Žabnici, živel v Stražišču. Zaradi sodelovanja v OF je bil aretiran, poslan v taborišče Mauthausen, kjer je bil ustreljen kot talec.
- 177. Zlato polje** do 1941 in po 1945, Goldenfeld 1941–1945. Ledinsko ime na severozahodnem predelu Kranja.
- 178. Zoisova ulica** (1992), Ulica Moše Pijade 1962–1992, Gregorčičeva ulica 1945–1962. Žiga Zois (1747–1819), slovenski podjetnik, fužinar, mentor in mecen. Podpiral je slovenske literate in znanstvenike, po njem se imenuje mineral – zoisit.
- 179. Žanova ulica** (1958), Klanec. Jože Žan (1903–1944), rojen na Klancu; čevljar. V njihovi hiši je 1941 in 1942 delovala ilegalna tiskarna. Bil je izdan in poslan v taborišče Mauthausen, kjer je umrl.
- 180. Žeškova ulica** (1958), Labore. Jože Žeško (1912–1942), rojen na Bizeljskem; živel na Orehku, kjer je bil po nemški okupaciji sekretar partijske organizacije, zaradi izdaje je bil aretiran in ustreljen v Dragi kot talec.
- 181. Župančičeva ulica** (1958), Huje. Oton Župančič (1878–1949), rojen v Vinici; slovenski pesnik, dramatik in prevajalec, pripadal je moderni, bil je upravnik Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani.

ZUSAMMENFASSUNG

Verzeichnis der Gassen, Straßen und Plätze der Stadt Kranj – Entstehung, Benennung und Umbenennung

Die erste Gesamtdarstellung der Gassen, Straßen und Plätze mit einer Übersichtskarte wurde von Dr. Josip Žontar in seinem Werk *Zgodovina mesta Kranj* (Die Geschichte der Stadt Kranj; 1939, Neuauflage 1982) veröffentlicht. In seinem Beitrag im Sammelband *Kranjski zbornik* (Razvoj numeracijskih enot na ozemlju kranjske občine/Die Entwicklung der Numerierungseinheiten im Bereich der Gemeinde Kranj) umriß Dr. Vasilij Melik die Geschichte der Numerierung von Gebäuden. Die Namen von Gassen, Straßen und Plätzen wurden seit Erscheinen der *Zgodovina mesta Kranj* mehrfach verändert und hingen von der jeweiligen Behörde ab, die über die Benennung entschied. Die ersten Umbenennungen wurden zur Zeit der deutschen Besatzung durchgeführt. Beschlüsse der neuen Besatzungsbehörden über die Eindeutschung wurden schon im Mai 1941 gefaßt, und im September desselben Jahres mußten alle Hausbesitzer neue eingedeutschte Hausnummernschilder anbringen. Durch Umbenennung von Gassen, Straßen und Plätzen versuchte man, Kranj

ein völlig deutsches Antlitz zu verleihen. Unmittelbar nach der Befreiung wurden die Straßen im Mai 1945 von den neuen Behörden umbenannt, wobei man, von einigen wenigen Ausnahmen abgesehen, auf die alten Namen zurückgriff. Dieser Zustand dauerte bis zum Jahre 1957 bzw. 1958, als die Verordnung über die Einführung einer neuen Numerierung in der Stadt Kranj in Kraft trat. Aufgrund dieser Verordnung wurden die umliegenden Vorstadtsiedlungen (Gorenja Sava, Kalvarija, Labore, Stražišče, Orehek, Drulovka, Čirče, Planina, Huje, Klanec, Primskovo, Gorenje, Rupa) dem Stadtterritorium einverleibt und in das Straßensystem einbezogen. Durch den intensiven Stadtbau in den sechziger, siebziger und achtziger Jahren nahm die Zahl der neuen Gassen, Straßen und Plätze rasch zu. Es ist äußerst schwer, im Zeitabschnitt nach 1958 der Straßenbenennung zu folgen, liegt doch kein Archivmaterial über eventuelle Kommissionen vor, die die Verfahren der Benennung oder Umbenennung von Straßen geleitet hätten. Vom *Zgodovinski arhiv Ljubljana, DE za Gorenjsko Kranj* (Historisches Archiv Ljubljana, Außenstelle für Gorenjska Kranj) werden lediglich Fragmente aufbewahrt. Hinsichtlich der neuen Benennungen und Umbenennungen ist man lediglich auf den *Uradni vestnik Gorenjske* (Amtsblatt für Gorenjska) angewiesen. Aus den amtlichen Bekanntmachungen geht hervor, daß verschiedene Stellen über die Umbenennungen entschieden. Die Verordnung über die Einführung einer neuen Numerierung der Stadt Kranj (*Uradni vestnik za Gorenjsko* 1/58) wurde vom *Občinski ljudski odbor* (Gemeinde-Volksausschuß), während die Verordnung bzw. Ergänzungsbestimmungen über Änderungen vom *Oddelek za splošne zadeve* (Abteilung für allgemeine Angelegenheiten) erlassen wurden. Anschließend wurde die Problematik der Numerierungen und Benennungen vom *Oddelek za občno upravo in notranje zadeve* (Abteilung für allgemeine Verwaltung und Inneres), später vom *Oddelek za občno upravo in družbene dejavnosti* (Abteilung für allgemeine Verwaltung und Soziales) übernommen. Gemäß dem neuen Statut der *Skupščina občine Kranj* (Gemeindeversammlung Kranj) von 1973 bestätigte der *Izvršni svet Skupščine občine Kranj* (Vollzugsrat der Gemeindeversammlung Kranj) Um- und Neubenennungen, und zwar auf Vorschlag der gesellschaftspolitischen Organisationen. Zu Beginn der achtziger Jahre wurde dieses Befugnis dem *Zbor krajevnih skupnosti* (Rat der Ortsgemeinschaften) der *Občinska skupnost Kranj* (Gemeindeversammlung Kranj) übertragen, der Vorschläge zu Straßenbenennungen aufgrund von Stellungnahmen der gesellschaftspolitischen Organisationen annahm. In dieser Zeit überwog die Be-

nennung nach Personen, die am Volksbefreiungskampf teilgenommen hatten oder als Partisanen gefallen waren. Erst im Jahre 1991 wurde eine Kommission zur Straßenumbenennung gegründet, die Vorschläge der Kommission wurden vom *Zbor krajevnih skupnosti* bestätigt. Nach der Gründung des unabhängigen slowenischen Staates fand eine Umbenennung von solchen Straßen und Plätzen statt, die der Stadt Kranj bis dahin ein jugoslawisches Antlitz verliehen. Mit der Einführung einer neuen lokalen Selbstverwaltung wurde die genannte Kommission abgeschafft. Veränderungen hinsichtlich der Benennungen oder Umbenennungen werden vom *Mestni svet* (Stadtrat) aufgrund der Vorschläge, die ihm von den *Sveti krajevnih skupnosti* (Räte der Ortsgemeinschaften) vermittelt werden, beschlossen. Den letzten Änderungen stimmte der *Mestni svet* im Jahre 1996 zu, und seither gibt es in Kranj 181 Gassen, Straßen und Plätze.

Angesichts der Tatsache, daß kein Archiv mit Begründungen von Straßenbenennungen erhalten ist, wurde erst im Jahre 1992 auf der Grundlage verschiedener Quellen und Literatur eine entsprechende Studie erarbeitet und der zuständigen Kommission vorgelegt. Dem Verzeichnis von Gassen, Straßen und Plätzen ist die Begründung für ihre Benennung beigefügt, ferner das Datum der Benennung oder Umbenennung sowie die alten Namen. Herrn Silvo Grobovšek, der Ergänzungen beige-steuert hat, gilt mein aufrichtiger Dank.

VIRI IN LITERATURA

Arhiv Gorenjskega muzeja, fond Živiljenjepisi padlih borcev.